Ekstern smittebeskyttelse

Lisbeth Harm Nielsen, Svinefagdyrlæge Fødevaresikkerhed, veterinære forhold & risikoanalyse Landbrug & Fødevarer DVHS 2.november 2017

Agenda

Hold Danmark fri for svinepest

- Fra jord til bord
- Afrikansk svinepest og andre risici lige nu
- Forhøjet beredskab
- Sikkerhedsvask
- Smittebeskyttelse
- Jægere
- Hvem har ansvaret?
- Når 2+2 = 5

Spørg gerne...

Dansk kvalitet system

2011 - ASF

2013 – ASF

Kilde: Oie, World Animal Health Information Database O Resolved (domestic)

2014 – ASF

Kilde: Oie, World Animal Health Information Database O Resolved (domestic)

2016 – ASF

ASF – August 2016 – januar 2017

ASF – september 2017

Overlevelse af ASF virus i kød og kødprodukter

Produkt	Tid
Frosset fersk kød	Flere år
Huder/fedt	1 år
Røget kød	1 år
Saltet, tørret kød – parma, serrano mm	1 år
Kølet fersk kød	5 måneder
Saltet, fermenteret - salami	4 måneder

Kilde EFSA

Overlevelse af ASF gødning, urin, blod

Materiale	Tid
Blod i reagensglas	> 8 år
Blod på overflader	3 - 6 måneder
Gødning	6 måneder
Urin	2 måneder

Kilde EFSA

Aujeszky syge – Falsk hundegalskab

Virus – svin er hovedvært Kan smitte drøvtyggere, hund, kat, ræv, mink og gnavere – disse kan ikke smitte videre DK dokumenteret Aujeszky fri siden 1991 Forekommer i centraleuropa, DE Både tam- og vildsvin

Porcint epidemisk diarre PED

• Corona virus – rammer kun grise

Først påvist i Europa i 1977, en mild form

- forekommer stadig i central- og Sydeuropa
- Giver voldsom vandig diarre
- Vidt udbredt som produktionssygdom i hele Asien og Amerika
- 50-100% af spæd og smågrise dør i sobesætninger de første uger efter smitten er introduceret

Kan de farlige virus ødelægges ved desinfektion ?

ASF, PED og Aujeszkyvirus har alle en fedtmembran på overfladen – disse virus ødelægges let ved desinfektion på **rene** overflader

ing togeth in the second states in the largest of

6. november 2017

25.308 kvæg- og svinetransporter i 2016 Estimat: 26.000 Kvæg- og svinetransporter i 2017 Estimat: 26.800 Kvæg- og svinetransporter i 2018

DANISH Safety Wash

 ∞

8 mio. grise til Tyskland5 mio. grise til Polen i 2016

Noget at leve af. Noget at leve for.

14 16/33

Forhøjet beredskab siden 1. november 2016

- Risikoområder og danske besætninger
- De første 7 dage, efter vask og desinfektion

Forhøjet beredskab pr. august 2017

Højrisikoområder med forhøjet beredskab (sorte områder) inkluderer:

- Østpolen (se kort)
- Østtjekkiet (se kort)
- Østungarn (se kort)
- Østslovakiet (se kort)
- Hviderusland
- Estland
- Letland
- Litauen
- Ukraine
- Rusland inklusiv Kaliningradområdet
- Sardinien (Italien)
- Moldova

Sikkerhedsvask 1. NOVEMBER 2016

 En sikkerhedsvask henvender er omfattet af forhøjet beredsk smittebeskyttelsen og samtidig

En sikkerhedsvask er en <u>kombi</u>
<u>og desinfektion</u>, udført på en D

i et højrisikoområde, der ikke henblik på at sikre 48 til 12 timer

k og en almindelig <u>vask</u> g desinfektionsplads

Noget at leve af. Noget at leve for.

en: XX-XXXXXX r: XX-XXXXX

CASES & DESING PRITIONSCENTIFICAT

Forhøjet beredskab pr. august 2017

DANSK	SORT	RØD	GUL	GRØN
Indenrigstransport Transport af dyr mellem besætninger i Danmark	Tilladt efter 7 døgn	Tilladt efter 48 timer	Tilladt efter 48 timer	Tilladt efter 48 timer
Indenrigstransport til samlested Transport af dyr fra be- sætning i Danmark til et godkendt samlested	Tilladt efter 7 døgn	Tilladt efter 48 timer	Tilladt efter 48 timer	Ti <mark>l</mark> ladt umiddelbart efter vask og desinfektion
Direkte eksport Transport af dyr direkte fra en besætning i Dan- mark til udlandet	Tilladt efter 7 døgn	Tilladt efter 48 timer	Tilladt efter 12 timer	Tilladt umiddelbart efter vask og desinfektion
Eksport fra samlested Transport af dyr direkte fra et godkendt samlested til udlandet	Tilladt umiddelbart efter vask og desinfektion	Tilladt umiddelbart efter vask og desinfektion	Tilladt umiddelbart efter vask og desinfektion	Tilladt umiddelbart efter vask og desinfektion

Vaskecertifikat

7 days Quarantine

Next possible loading time for export: 05/08-2017 08:25 Next possible loading time for domestic: 05/08-2017 08:25

Behandlet: 29/07-2017, 08:25

VED GPS-FEJL – BEI GPS-FEHLER – IF GPS ERROR - JEŚLI GPS BŁĘDZI

DANISH Transport +45 3339 4053

Ma-fr: 7:30-15:00 Og mail vagt aften samt søndag

Transport@seges.dk

Tjekvogn-app

Appen "TjekVogn" er gratis og findes til iOS, Android og Windows.

Download den i App Store, Google Play Store eller Windows Apps.

App'en viser samme indhold som <u>www.tjekvogn.dk</u>.

Har du ikke en smartphone, kan du sende en SMS med køretøjets reg.nr. til 51291070. Du vil kort efter modtage en SMS med oplysninger om køretøjets seneste vask.

Noget at leve af. Noget at leve for.

TjekVogn.dk Indtast registreringsnummeret på den dyretransportvogn, du ønsker at tjekke. Vent nogle sekunder, hvorefter du vil se vognens seneste desinfektionstidspunkt. Indtast køretøjets AW70699 SØG registreringsnummer og tryk "SØG" Vogn: AW70699 Trailer: BB4798 Oplysninger om forudgående vask og desinfektion Seneste desinfektionstidspunkt: 19/08-2017.04:04 Certifikatfarve: GRØNT Der må læsses til eksport: 19/08-2017 04:04 Karantænetid: Køretøjet må læsse efter det pågældende Der må læsses til indenrigs: tidspunkt 21/08-2017 04:04 Grønt certifikat kan udstedes: Dato og tid for hvornår bilen 30/08-2017, 13:19 igen kan få grønt vaskecertifikat, såfremt den sender GPS og ikke kører i risiko-Ovenstående gælder kun hvis køretøjet holder sig uden for særlige områder frem til næste vask risikoområder og sender regelmæssig GPS-data.

🔞 📶 86% 🗖 13.20

TjekVogn.dk

Registreringsnummer License plate no. Kennzeichennummer Numer rejestracyjny

TjekVogn.dk

erter Ud. Pring all the second second the second second second the second second second second the second second second second second the second second second second second the second	$\cap$					Næste mulige læssetid for eksport
100 - 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100 100 - 100	La cata and the second and the second and the second and the sec	katfarve - seneste vask	Next possible loading tim 14/07-2017 12:00 Next possible loading tim	ne for export		Næste mulige læssetid for indenrigs transport
			transport 16/07-2017 00:00 Grønt certifikat kan tidlig	gst udstedes		
			14/07-2017, 13:16	~		Grønt certifikat kan tidligst udstedes
	1 Certifikatnr.	1 Transportfirma	1 Trailer	↓† Last	н	
	0-12345	DANISH - Transport	DK - DK5678	SVIN		
		DANISH - Transport	DK - DK5678	SVIN		
		DANISH - Transport	DK - DK5678	SVIN		
		DANISH - Transport	DK - DK5678	SVIN		
		DANISH - Transport	DK - DK5678	SVIN		
Noget at le		DANISH - Transport	DK - DK5678	SVIN		80

Smittebeskyttelse

https://vimeo.com/234487082

Hjælp jeres producenter

- Parkerer lastbilen væk fra besætningen
- Download Appen TjekVogn
- Kontrol af vaskecertifikat på App`en
- Kontrol af om lastrummet er rent
- Overhold SPF-reglerne

Efter kontakt med 'risici'

Hav en plan som alle i besætningen kender...

- Bad
  - Vask tøj ved 60°C
- Karantæne af personale
- <u>INTET</u> mad fra udlandet i besætningen

A REAL PROPERTY AND A REAL	
Avoid	
African swine fever Afrikanischen Schweinepest Afrykanskiego pomoru swin	
Африканской чумы свиней	
Bitte bringen Sie keine Lebensmittel oder schmuss Nie wahen	
na teren Bospodartiv rolmych Resineskite masto ir purvinu batų prie fermu Immonio Hasquartati so	SVINEPEST
	teri teri Ayyangang L
	2
TRU IKKE ENT TRU GG TOUTREJ MED TIK, ANDRE STALOE RR HESOIOT	FORDER IKKE GITISE BIED MALDRESTER
An over Fourier of the State was not experience of the State was not experience of the State of	SOM PÅ
andring all defauer and opportunities in the second as a defayf the add constrainty in the association of the model is	C SEGES

Øvrige tiltag

- Kontrakter
- Film
- Landbrugsskoler
- ...og møder med jer!

Indførsel af animalske produkter fra andre EU-lande, FVST

ESTLAND, I P.t. fraråder Fødevæ stamme fra svin e Svinepest i Litav

POLEN

P.t. fraråder Fødevares, stamme fra svin eller klov. Svinepest i Polen.

ITALIEN -

Fødevarestyren stamme fra svin Svinepest på Saron n, at private indfører de vildt (vildsvⁱ

tager animalske fødevarer, som kan som følge af udbrud af Afrikansk

Polen som følge af udbrud af Afrikansk

ت indix vildt (vilds. imalske fødevarer, som kan , Italien som følge af Afrikansk

Risiko – hvem har ansvaret ?

AUG FOR AU

of even he tread. I he see for here h

Vejledning ved ankomst fra udland tillægskontrakt

- 1. Kør direkte hjem
  - Gå i bad
  - Vask tøjet ved 60 grader, fodtøj vaskes og desinficeres
  - Sko forbliver i privatboligen
- 2. Hold minimum 24 timers karantæne fra du er kommet hjem inden du går i stalden
  - I stedet udføres forefaldende arbejde udendørs
- 3. <u>Ingen</u> madvarer fra udlandet
- 4. Overtrædelse af reglerne kan medføre bortvisning

of even by forged Al for state far large life

• Jagtbytte/trofæer må IKKE medbringes i besætningsområdet

DANMA					X	4	2 系 包 (		12 C. 1
JÆGERFORBU	ND		and and			T.	AR		
AKTUELT OM DJ	AKTIVITETER	JAGTINFO	VILDT OG NATUR	JÆGER	UDDANNELSE	INTER.	KONTAKT	PRESSE	MEDLEMSNET
ægenorbundet.uk Aku	eit Nylieusaikiv (	Offentening							
enu Nyhedsarkiv Orienteringsarkiv	Som vi og febr svinepe Som fø lang ra	ark til jæg i tidligere har s ruar 2014 for f est vildsvin i hl lige af den nye ekke foranstalt	ere om afrikan skrevet her på hjemm ørste gang konstater hv. Litauen og Polen. e situation har Fødeva tninger, og nu har sty	nesiden, blev nesiden, blev et tilfælde af arestyrelsen vrelsen også	pest der i januar afrikansk iværksat en lanceret et	Annoncer			
Nyhedsarkiv Orienteringsarkiv Jæger PDF online	Som vi og febr svinepe Som fø lang ra infoark	ark til jæg i tidligere har s ruar 2014 for f est vildsvin i hl ølge af den nye ekke foranstalt i med gode råd	ere om afrikan skrevet her på hjemm ørste gang konstater hv. Litauen og Polen. e situation har Fødeva tninger, og nu har sty d til jægere, der skal	nesiden, blev nesiden, blev et tilfælde af arestyrelsen yrelsen også på jagt i de l	der i januar afrikansk iværksat en lanceret et perørte lande.	Annoncer			
Nyhedsarkiv Orienteringsarkiv Jæger PDF online Nyheder RSS	Som vi og febr svinepe Som fø lang ra infoark Her ka	ark til jæg i tidligere har s ruar 2014 for f est vildsvin i hl ølge af den nye ekke foranstalt i med gode råd n du læse <u>info</u>	skrevet her på hjemm ørste gang konstater hv. Litauen og Polen. e situation har Fødeva tninger, og nu har sty d til jægere, der skal arket fra Fødevaresty	nesiden, blev ret tilfælde af arestyrelsen yrelsen også på jagt i de l	pest der i januar afrikansk iværksat en lanceret et perørte lande. alternativt kan	Annoncer			
Nyhedsarkiv Orienteringsarkiv Jæger PDF online Nyheder RSS Video	Som vi og febr svinepe Som fø lang ra infoark Her kal du læs finde si	ark til jæg i tidligere har s ruar 2014 for f est vildsvin i hl ølge af den nye ekke foranstalt med gode råd n du læse infoa e mere på styr ammen med ø	ere om afrikan skrevet her på hjemm ørste gang konstater hv. Litauen og Polen. e situation har Fødeva tninger, og nu har sty d til jægere, der skal arket fra Fødevaresty relsens hjemmeside, ovrige oplysninger om	nesiden, blev nesiden, blev et tilfælde af arestyrelsen yrelsen også på jagt i de l <u>yrelsen</u> eller hvor det lige den aktuelle	der i januar afrikansk iværksat en lanceret et berørte lande. alternativt kan ledes er at e situation.	Annoncer			
Nyhedsarkiv Orienteringsarkiv Jæger PDF online Nyheder RSS Video Giv os et tip	Som vi og febr svinepe Som fø lang ra infoark Her kat du læs finde st -HUS	ark til jæg i tidligere har s ruar 2014 for f est vildsvin i hl glge af den nye ekke foranstalt i med gode råd n du læse <u>infor</u> e mere på styr ammen med ø	skrevet her på hjemm ørste gang konstater hv. Litauen og Polen. e situation har Fødeva tninger, og nu har sty d til jægere, der skal arket fra Fødevaresty relsens hjemmeside, wrige oplysninger om	nesiden, blev nesiden, blev et tilfælde af arestyrelsen yrelsen også på jagt i de l <u>yrelsen</u> eller : hvor det lige n <u>den aktuell</u> e	der i januar afrikansk iværksat en lanceret et berørte lande. alternativt kan ledes er at <u>e situation</u> .	Annoncer			
enu Nyhedsarkiv Orienteringsarkiv Jæger PDF online Nyheder RSS Video Giv os et tip Nyhedsboks	Som vi og febr svinepe Som fø lang ra infoark Her kar du læs finde s <u>-HUS</u>	ark til jæg i tidligere har s ruar 2014 for f est vildsvin i hl ølge af den nye ekke foranstalt a med gode råd n du læse <u>infor</u> e mere på styr ammen med ø	skrevet her på hjemm ørste gang konstater hv. Litauen og Polen. e situation har Fødeva tninger, og nu har sty d til jægere, der skal arket fra Fødevaresty relsens hjemmeside, wrige oplysninger om	arestyrelsen yrelsen eller hvor det lige den aktuelle	pest der i januar afrikansk iværksat en lanceret et berørte lande. alternativt kan ledes er at <u>e situation</u> .	Annoncer			

Blot én dråbe blod med smitsom dyresygdom som svinepest, mund- og klovsyge eller andet, vil lamme dansk landbrug.

Eksporten vil gå i stå, slagterier vil lukke og mange miste arbejde

Følg tre råd - og risikoen for smitte minimeres

Jæger og dyrlæge

Jæger og svineproducent

Vildsvin kun tilladt under hegn Nedskydnings påbud

Konklusion: smittebeskyttelse er alles ansvar !

- Alle i værdikæden skal forstå risici og konsekvenser
- Besætningen og besøgende
- Praktiserende dyrlæger og konsulenter
- Transportører, herunder chauffører
- SPF, DANISH Transportstandard og DANISH Produktstandard
- Forebygger introduktion af afrikansk svinepest, klassisk svinepest, MKS, PED, Aujeszky, PRRS, Salmonella mm
- 2 + 2 = 5

Udfordringer og opfordringer

- Chaufførernes adfærd
- Førerhuset
- Kan vi gøre mere?
- Kom gerne med gode ideer

Læse mere + Kontakt på dts.svineproduktion.dk

KONTAKTINFORMATION

Telefon: +45 3339 4053 på hverdage kl. 7:30 - 15

Vi tilstræber at besvare malls med mellemrum i perioden søndag aften til fredag eftermiddag.

MAIL: TRANSPORT@SEGES.DK

